

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 254
Din data de 26.04.2017

Dosar nr.: 298/2016

Petiția nr.: 2473/19.04.2016

Petent:

Reclamat: Asociația Macedonenilor din România

Obiect: afirmații cu caracter discriminatoriu la adresa persoanelor de naționalitate sârbă. Petentul reclamă și faptul că a fost discriminat prin prisma faptului că este agricultor, dar și prin prisma faptului că i s-a spus că este „un scriitor român”

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1. ..

I.2. Numele și reședința reclamatelor

I.2.1. **Asociația Macedonenilor din România, .**

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Obiectul petiției vizează existența unui presupus fapt/act de discriminare generat de afirmațiile cu caracter discriminatoriu la adresa persoanelor de naționalitate sârbă, lansate în spațiul public. Petentul reclamă și faptul că a fost discriminat prin prisma faptului că este agricultor, dar și prin prisma faptului că i s-a spus că este „un scriitor român”

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 2473/12.05.2016 și nr. 2994/12.05.2016 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 26.05.2016. La termen, partea reclamată a fost prezentă.

3.3. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 2473/19.04.2016, petentul arată următoarele:

1. În cuprinsul primului capăt de cerere face referire la postarea președintelui Asociației Macedonenilor din România pe pagina de Facebook numită „AMR Sucursala Băilești”, în care scrie „... sapa este profesia ta, dar nu ai practicat-o niciodată, deoarece la Școala Agricolă de la Malu Mare, unde te-ai instruit în mânăuirea ei, statul se pare că a cheltuit banii cu tine. Pe timpul lui Ceaușescu, cei ce nu studiau sapa și nu ajungeau să practice această meserie niciodată erau cei ce erau racolați ca securiști-comuniști”

- petentul consideră că afirmațiile reclamatului sunt ofensatoare nu numai față de acesta, ci și față de persoanele care lucrează în agricultură.

2. În cuprinsul celui de-al doilea capăt de cerere face referire la anumite afirmații făcute în Notificarea nr. 17/21.07.2015 „...Vă înștiințez că imaginea dumneavoastră nu este ceea ce reprezintă AMR, dumneavoastră fiind doar un scriitor român...”

- aceste afirmații au fost adresate la data la care încă era membru al asociației minorității macedonene din România

3. În cuprinsul celui de-al treilea capăt de cerere face referire la anumite afirmații făcute în Notificarea nr. 14/17.07.2015 „Arătăm că la lansarea de carte de la Biblioteca Județeană Alexandru și Aristia Aman ați avut ca invitat personal un sârb pe nume ..., din cadrul Fiarmonicii Oltenia, (...) nerespectând etnia și aducând, totodată, prejudicii de imagine neamului macedonean”

4.1.1.1. Petentul susține că președintele Asociației a mai fost sancționat de către CNCD cu suma de 1000 lei (Hotărârea nr. 57/20.01.2016, dosar 487/2015).

4.1.1.2. Sunt atașate documente la dosar (filele 5-7, filele 12-14)

4.1.2. Prin intermediul concluziilor scrise înregistrate sub nr. 4343/19.07.2017 petentul reiterează cele susținute în cuprinsul sesizării și completează petiția cu un nou capăt de cerere, referitor la noi mesaje postate pe rețeaua de socializare Facebook. De asemenea, indică o a doua parte reclamată în dosar și anume Dumitrescu Constantina, președinta asociației reclamate în petiție, în calitate de persoană fizică.

4.2. Susținerile părților reclamate

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 3328/26.05.2016, partea reclamată arată următoarele:

1. cu privire la primul capăt de cerere – postarea pe pagina de Facebook numită „AMR Sucursala Băilești” – nu este vorba despre un act de discriminare, aceasta fiind doar opinia petentului;

2. cu privire la aspectele sesizate în cadrul celui de-al doilea capăt de cerere (Notificarea nr. 17/21.07.2015): prin această notificare doar i s-a atras atenția petentului să nu se mai folosească de calitatea sa de salariat de la acea vreme și de faptul că este persoana care reprezintă imaginea AMR (petentul fiind concediat disciplinar în luna septembrie 2015)

3. cu privire la aspectele sesizate în cadrul celui de-al treilea capăt de cerere (Notificarea nr. 14/17.07.2015) : aspectul sesizat a format obiectul unui alt dosar soluționat deja .

4.2.1.1. Sunt atașate documente la dosar (filele 19-24).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director, în urma analizei petiției, reține că petentul face referire la trei capete de cerere și anume: postarea unor mesaje pe pagina de Facebook, afirmațiile cuprinse în Notificarea nr. 17/21.07.2015 și afirmațiile cuprinse în Notificarea nr. 14/17.07.2015

5.1.1. Colegiul director reține că prin intermediul concluziilor scrise petentul completează petiția cu un nou capăt de cerere, ce face referire la noi mesaje postate pe rețeaua de socializare Facebook și își îndreaptă petiția și asupra reclamatei Dumitrescu Constantina, președinta asociației reclamate, în calitate de persoană fizică. În acest sens, Colegiul director decide clasarea acestui capăt de cerere, fiind introdus după termenul de audieri.

5.2. În drept, conform **art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000**, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

5.3. Urmare sesizării primite, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției intră sub incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

5.4. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) *tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;*

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.5. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă **atinge un drept**, oricare dintre cele garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: „*Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]*”, art. 2 alin. 1: [...], „*restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]*”; **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: „*Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]*”.

5.6. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2,

alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească **sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.**

5.7. În ceea ce privește mesajul postat pe rețeaua de socializare Facebook („... sapa este profesia ta, dar nu ai practicat-o niciodată, deoarece la Școala Agricolă de la Malu Mare, unde te-ai instruit în mânăuirea ei, statul se pare că a cheltuit banii cu tine. Pe timpul lui Ceaușescu, cei ce nu studiau sapa și nu ajungeau să practice această meserie niciodată erau cei ce erau racolați ca securiști-comuniști”) și solicitarea de a se constata discriminarea la care sunt supuse persoanele care lucrează în agricultură, Colegiul director constată că petentul nu are interes legitim în ceea ce privește celelalte persoane care lucrează în agricultură și care, în opinia acestuia, au fost discriminate prin intermediu mesajului postat.

5.7.1. Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor are următoarele prevederi privind calitatea procesuală activă: „Art. 5. Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa. [...] Art. 7 (1) Persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) ori alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare. (2) Persoanele care nu au exercițiul drepturilor lor pot fi parte dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate potrivit legii.

5.8. În ceea ce privește cel de-al doilea capăt de cerere referitor la afirmațiile făcute în cuprinsul Notificării nr. 17/21.07.2015 și în cuprinsul mesajului postat pe rețeaua de socializare Facebook („...Vă înștiințez că imaginea dumneavoastră nu este ceea ce reprezintă AMR, dumneavoastră fiind doar un scriitor român...” și „... sapa este profesia ta, dar nu ai practicat-o niciodată, deoarece la Școala Agricolă de la Malu Mare, unde te-ai instruit în mânăuirea ei, statul se pare că a cheltuit banii cu tine. Pe timpul lui Ceaușescu, cei ce nu studiau sapa și nu ajungeau să practice această meserie niciodată erau cei ce erau racolați ca securiști-comuniști”), Colegiul director urmează a se pronunța.

5.8.1. În raport cu protecția demnității umane și dreptul la nediscriminare, art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 dispune că „Prevederile prezentei ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”.

5.8.2. Libertatea de exprimare nu este un drept absolut, limitele sale fiind stabilite în art. 10 alin. (2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, după cum urmează: “*orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare*”, precizându-se în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “*exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.*”

5.8.3. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie să fie prevăzută de lege și care, la rândul ei, trebuie să îndeplinească anumite condiții: să fie previzibilă și accesibilă, să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

5.8.4. În speța de față, petentul susține că a fost discriminat de partea reclamată prin intermediul unor afirmații cuprinse în Notificarea nr. 17/21.07.2015 și prin conținutul mesajului postat pe rețeaua de socializare Facebook.

5.8.5. Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

5.8.6. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

5.8.7. În scopul de a determina dacă afirmațiile părții reclamate, obiect al prezentei sesizări, constituie un discriminare, Colegiul va examina: obiectivul urmărit de reclamat și contextul în care a avut loc.

5.8.8. Obiectivul urmărit de reclamat este important: a dori acesta să disemineze opinii legate de faptul că petentul este un scriitor român și că nu a practicat niciodată profesia absolvită. În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a reclamatului, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

5.8.9. Afirmațiile părții reclamate au fost făcute atât în spațiul public, cât și în cuprinsul unei notificări transmise petentului.

5.8.10. Prin apărările formulate, partea reclamată a subliniat faptul că, în cuprinsul postării de pe pagina de Facebook nu este vorba despre un act de discriminare, aceasta fiind doar opinia petentului. În ceea ce privește notificarea, partea reclamată a susținut că prin această notificare doar i s-a atras atenția petentului să nu se mai folosească de calitatea sa de salariat de la acea vreme și de faptul că este persoana care reprezintă imaginea AMR (petentul fiind concediat disciplinar în luna septembrie 2015)

5.8.11. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării.

5.8.12. Din ansamblul înscrisurilor depuse de părți la dosar nu se poate reține că faptele imputate în sarcina părții reclamate au fost determinate de criteriile invocate, respectiv criteriul etnic, oamenii care lucrează în agricultură și scriitorii români în comparație cu cei macedoneni.

5.8.14. Colegiul director constată că în speța de față nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată urmărind să sublinieze anumite aspecte apreciate ca negative.

5.9. În ceea ce privește cel de-al treilea capăt de cerere, prin intermediul căruia a fost reclamat conținutul Notificării nr. 14/17.07.2015, Colegiul director reține că între prezentul capăt de cerere și speța constituită în dosarul nr. 487/2015, deja soluționat, există identitate de obiect și părți, respectiv reclamat (una dintre părțile reclamate a fost președinta Asociației

Macedonenilor din România). Astfel, se reține că în data de 20.01.2016 Colegiul director al CNCD s-a prin pronunțat cu privire la faptele sesizare, prin **Hotărârea 57/20.01.2016**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Clasarea noului capăt de cerere, introdus prin intermediul concluziilor scrise, prin care petentul face referire la postarea unor noi mesaje pe rețeaua de socializare Facebook și indică o nouă parte reclamată;

2. Referitor la solicitarea de a se constata discriminarea la care sunt supuse persoanele care lucrează în agricultură, Colegiul director constată că petentul nu are un interes personal în ceea ce privește celelalte persoane care lucrează în agricultură și care, în opinia acestuia, au fost discriminate prin intermediu mesajului postat pe rețeaua de socializare Facebook;

3. În ceea ce privește afirmațiile făcute în cuprinsul Notificării nr. 17/21.07.2015 și în cuprinsul mesajului postat pe rețeaua de socializare Facebook, Colegiul director constată că nu a fost încălcat dreptul la demnitate al petentului, afirmațiile părții reclamate încadrându-se în limita libertății de exprimare;

4. Referitor la conținutul Notificării nr. 14/17.07.2015, Colegiul director reține că între prezentul capăt de cerere și speța constituită în dosarul nr. 487/2015, deja soluționat, există identitate de obiect și părți, respectiv reclamat (unul dintre reclamați a fost președinta Asociației Macedonenilor din România). Astfel, se reține că în data de 20.01.2016 Colegiul director al CNCD s-a prin pronunțat cu privire la faptele sesizare, prin **Hotărârea 57/20.01.2016**

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA - Membru

Hotărâre motivată în drept/ redactată de: A.C.F./B.P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 *privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.